

MAKALE HAKKINDA

Geliş : Aralık 2011

Kabul: Mart 2012

BARTIN VE ÇEVRESİ KIRSAL TURİZMİNİN SWOT ANALİZİ

THE SWOT ANALYSIS OF BARTIN AND ITS VICINITY RURAL TOURISM

Gökhan Emir^a

ÖZ

Doğayla iç içe yaşam süren toplumlar doğa ve ekoloji hakkında çok şey bilirler. Bu bilgi hem onların yaşamını kolaylaştırır hem de sürdürülebilirliklerini sağlar. Kırsal nüfusun ağırlıkta olduğu Bartın insanı da doğayla iç içe bir yaşam sürdürür. Burada kültür-çevre ilişkisinin etkisini yaşamın her alanında görmek mümkündür. Bartın halkı bir yandan doğayla uyumlu bir yaşamı sürdürürken diğer yandan da dış dünyanın baskısını hissettirdiği ekonomik sistem içinde yeni alternatif geçim kaynakları da oluştururlar. Bunu yaparken hem yörenin biyolojik ve kültürel değerlerinden yararlanır hem de bu değerlerin devamlılığını gözetir. Bu çalışmada Bartın bölgesinde yaşayan halkın ve yerel işletmelerin kırsal turizmle ilgili farkındalığını tespit etmek ve Bartın'da planlı bir kırsal turizm yapılanma sürecinin gerekliliğinin belirtilmesi amaçlanmıştır. Diğer bir ifadeyle, bölge halkının kırsal turizm faaliyetleri içinde yer almaya ne düzeyde istekli ve hazır olduğunu belirleyerek kırsal turizmin bölgede uygulanabilirliğini araştırmak, çalışmanın odak noktası olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler; Kırsal Turizm, Bartın Turizmi, Sürdürülebilir Turizm, Eko Turizm

ABSTRACT

Communities that commune with nature know a lot about nature and ecology. This knowledge both facilitates their lives and provides its sustainability. The people of Bartın, mainly rural population, live a life that communes with nature. Here, it is possible to see the effects of culture-environment interaction in every field of life. While the people of Bartın live in harmony with nature on the one hand, they form new alternative sources of income in the economic system forced by the outside world on the other hand. While doing this, they both benefit from the biologic and cultural values of the region and also consider the sustainability of these values. In this study, the aim is to determine the awareness of the people in Bartın region and the local businesses about rural tourism and to emphasize the necessity of a planned rural tourism structuring in Bartın. To put it another way, researching the feasibility of rural tourism in the region by specifying to what extent the people of the region are willing and ready to take part in rural tourism activities, is set as the focal point of this study.

Key Words; Rural Tourism, Bartın Tourism, Sustainable Tourism, Eco Tourism

GİRİŞ

Günümüzde alternatif turizm türlerinden birisi olan kırsal turizm; hem büyükşehirlerden kaçmak hem de kırsal bölgelerdeki tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri görmek isteyen ziyaretçiler için bir fırsat oluşturarak aynı zamanda kırsal yörelerdeki ekonomik yapıyı güçlendirmek için de bir strateji olarak görülmektedir. Kırsal yörelerde kırsal turizmin gelişmesi, tarım ile turizme bağlı olarak gelişen ekonomik ve sosyo-kültürel etkilerinin de olduğunu söylemek mümkündür. Kırsal turizm, sürdürülebilirlik yaklaşımlarından hareketle giderek daha fazla ilgi gören ve geliştirilmekte olan bir turizm çeşididir. Bazı kaynaklarda tarım ve çiftlik turizmi biçiminde adlandırılan kırsal turizme ait çok sayıda tanımlamayla karşılaşmak mümkündür.

Kırsal turizm Avrupa Birliği tarafından yapılan çalışmalarda şu şekilde tanımlanmaktadır. "Kırsal turizm, amacı tarımsal ya da kırsal değerlerle iç içe bulunarak hoşça zaman geçirmek olan turistlere, beklentileri doğrultusunda konaklama, yiyecek içecek v.d. hizmetleri veren küçük ölçekli işletmelerin yer aldığı küçük yerleşimlerde gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür"(Ahipaşaoğlu ve Çeltek, 2006).

Kırsal turizm, kırsal yörelerde yaşayan kişilere iş imkânı sağlamak, kırsal kalkınmayı gerçekleştirmek, gelir sağlamak ve yatırımları geliştirmek gibi ekonomik katkı sağlamanın yanında; çeşitli el sanatlarının gelişmesine de katkıda bulunur. Ayrıca dilin, gelenek ve göreneklerin aktarılmasını sağlayarak kültürel dokuyu zenginleştirir. Kırsal turizm sayesinde, kırsal yörelerden kentsel bölgelere olan göçler de büyük ölçüde önlenmektedir. Kırsal turizm, yöredeki ürün çeşitliliğine de katkı sağlayıp kaynakların daha etkin kullanılmasını ve ürün çeşitliliğine bağlı olarak yöreye olan turizm talebini de artırmaktadır(Uçar, 2010).

Burada unutulmaması gereken husus ülkemizde eğer kırsal turizmin geliştirilmesi isteniyorsa, yalnızca ülkemiz turizmi açısından önemini ortaya koymanın yeterli olamayacağı

bilinmeli, ayrıca ülkemiz ekonomisine de ne gibi katkılarının olacağı saptanmalıdır. Çünkü kırsal turizm, kadının istihdamı, yerel halkta girişimcilik ruhunu ateşlemesi, yerel ekonomilere girdi ve dinamizm kazandırması, ekonomik sektörleri harekete geçirmesi, bölge ve ülke düzeyinde kırsal kalkınmaya destek vermesi bakımından, önemli bir güce sahiptir(Soykan, 2003).

Bartın ilinin sadece kömüre bağlı olmaması, turizmin yanında tarımın ticari amaçla yapılması ve bozulmamış kırsal alanlarının olması, tarım ve turizmin birleştirilerek yapıldığı kırsal turizm potansiyelinin yüksek olması sebebiyle Bartın kırsal turizmde tercih edilecek yerler arasındadır.

İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Bir ilin ya da bölgenin kırsal turizm potansiyelini ortaya koymak ve kırsal turizmin güçlülük, zayıflık ile fırsatları, tehditleri konusunda yerli literatürde tek çalışmaya rastlanılmıştır. Bu çalışmada 2004 yılında yapılan bir yüksek lisans tezidir. Bu tezde, Tokat ilinin kırsal turizm potansiyeli belirlenmiş olup kırsal turizminin swot analizi yapılmıştır. Bunun dışında da konuyla ilgili bir akademik çalışmaya rastlanılmamıştır.

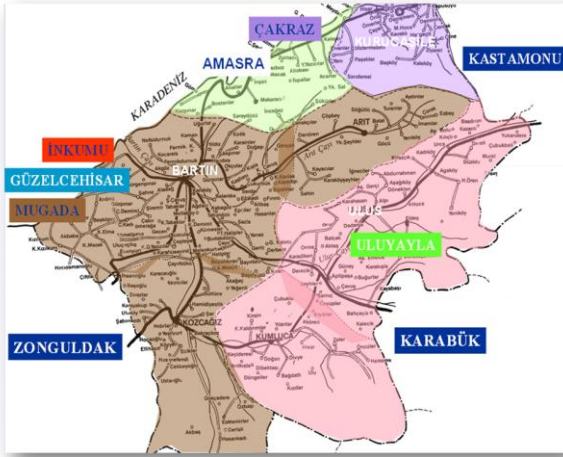
AMAÇ VE YÖNTEM

Bu çalışmada Bartın ve çevresinde yaşayan halkın ve yerel işletmelerin kırsal turizmle ilgili farkındalığını tespit etmek ve Bartın'da planlı bir kırsal turizm yapılanma sürecinin gerekliliğinin belirtilmesi amaçlanmıştır. SWOT Analiz tekniği kullanılarak Bartın ilinin Kırsal Turizm potansiyeli belirlenmiştir. Bartın'ın seçilmesinin nedeni; çok fazla turist çeken bir bölge olmamasına rağmen, turizm talebinin Karadeniz kıyılarına yönelmesi ve bu bölgenin kırsal turizmiyle ilgili akademik çalışmaların yetersiz olmasındandır.

İLİN COĞRAFİK VE SOSYO-EKONOMİK TANITIMI

Bartın ve Çevresinin Coğrafik Özellikleri

Şekil 1. Bartın ve Çevresinin Haritası

kaynak: Bartın Valiliği

Bartın, Karadeniz Bölgesinin batı bölümünde yer alan, 2143 km²'lik yüzölçümüne sahip bir ilimizdir. Denizden 12 km. içeride kurulmuş olup, 59 km.lik bir sahil şeridine sahiptir. İl merkezinin rakımı 25 metredir. Yüzölçümünün % 46'sını ormanlar, % 35'ini tarımsal alanlar, % 7'sini çayırlar ve meralar, % 12'sini de kültüre elverişsiz alanlar ve yerleşim merkezleri kaplamaktadır. Bartın, Parthenion ırmağının kenarında kurulduğundan ırmağın adını almıştır. Parthenion "sular ilahı veya muhteşem akan su" anlamlarına gelir(Emir, 2002).

Bartın ve çevresi, bir dönemin tersaneler diyarı, sonra da geniş bir bölgenin pazaryeri, karaelmasın yani kömürün anayurdu ve 1940'lı yıllarda ülkemizin ilk turizm beldelerinden (Amasra) biri olmuştur. Doğu, batı ve kuzeyden yüksekliği 2000 metreyi bulmayan dağlarla çevrilidir. Dağlar, yüksek olmamakla birlikte oldukça dik, sahillere doğru sarp ve kayalıktır. Bartın Irmağı ve kolları tarafından

derin bir biçimde parçalanmış arazi çok engebeli bir görünümündedir. Irmağın genişlediği alanlarda ve dağların oldukça dik yamaçları arasında dar ve derin vadiler yer alır. Kent merkezine inildikçe düz ovalar artmaktadır. Bartın ovası; Batı Karadeniz'in önemli ovalarından birisidir. Bartın yer altı ve yerüstü su potansiyeli bakımından oldukça zengindir. Bartın ırmağı, üzerinde 300 tonluk gemilerle Karadeniz'den kente kadar ulaşım yapılabilen en düzenli akarsudur. Ancak son yıllarda yatağın dolması ve ulaşımın karayoluna kayması sonucu fazla kullanılamamaktadır (Aşçıoğlu, 2001).

Yazları sıcak, kışları serin geçen ılıman deniz iklimi (Karadeniz iklimi) hüküm sürmektedir. Kıyı kesimlerinde günlük ve mevsimlik sıcaklık ortalamaları arasında büyük fark yoktur. Denizin etkisiyle kıyılarda iklim daha yumuşaktır. Buna bağlı olarak tarımsal yapı, değişiklik ve zenginlik gösterir. Bartın; iklim özellikleri, güneşlenme süresi ve deniz suyu sıcaklığı bakımından Ege ve Akdeniz kıyıları yanında tercih edilme şansı azdır. Bartın, bitki ve ağaç türleri yönünden Türkiye'nin en zengin ormanlık alanlarından biridir. Bitki örtüsünde geniş yer tutan ormanlar genellikle yayvan ve iğne yapraklı ağaçlardan oluşur. Sahil boyunca 600 m. yüksekliğe kadar olan alanın karakteristik ağaçları; meşe, kayın ve gürgen'dir. Sahilden içeride ve 1500 m. den yüksek kesimlerde; kayın, kestane, köknar ve çam türleri, sahil şeridinde de ceviz, kestane ve fındık plantasyonları yaygındır. Alt flora ise, oldukça yaygın ve çok çeşitlidir. Ayrıca, son yıllarda adına festival düzenlenen kaliteli çilek yetiştiriciliği ile de dikkat çekmektedir (İl Özel İdare Müdürlüğü, 1998).

Kıyı turizminin gelişmesi için elverişsiz olan iklim şartları; tırmanma ve yürüyüş gibi doğa turizmini destekleyici aktivitelere olumlu şartlar sunmaktadır. Bitki örtüsü ise, doğa turizmi için, turizm alanlarının çekici özelliklerinden birisidir. Bartın'da şehirleşme oranı düşüktür. Yerleşmelerin dağınık ya da toplu olmasında su varlığı ile topoğrafik özellikler önem taşımaktadır. Yerleşim alanlarının büyük bir çoğunluğu su

kenarlarında bulunmaktadır. Bartın ili, sanayileşmesini tamamlayamamıştır. Tarımsal gelir düşük, ticaret canlı değildir. İstihdam büyük ölçüde kömüre ve ormancılığa bağlıdır. Bartın coğrafi konum itibarıyla ana ulaşım yollarına uzaktır (Yılmaz, 2001).

Bartın ilinin en çekici yeri Amasra ilçesidir. Bir yarımada ve iki ada üzerine kurulmuş olan Amasra; manzarası, yeşili, denizi ve 3000 yıllık tarihiyle önemli bir turizm merkezidir. Tarihte Sesamos ve Amastris gibi isimlerle bilinir. İlçede, 1960'lardan sonra ekonomik faaliyet olarak maden kömürünün çıkarılmasıyla turizm önemini yitirmiştir. Ancak, 1990'ların başında kömür rezervinin azalmasıyla turizm gelir kaynağı olarak tekrar önem kazanmıştır. Bunun yanında Amasra, balıkçı kasabası olma özelliğini de korumakta ve bu özelliğinden dolayı ilgi çekmektedir (Sakaoğlu, 1999).

En önemli eserleri arasında Kuşkayası Yol Anıtı gelir. Anadolu'da bir benzerinin bulunmayışı bakımından tek eser hükmündedir. Yine Türkiye'de yalnızca Bartın'a özgü telkırma yazmacılık sanatı mevcuttur. Telkırma, tellerin parmakla kıvrılarak koparıldığı için bu adı almıştır.

Bartın İlinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Bartın, DPT (Devlet Planlama Teşkilatı)'nin 2010 yılında yapmış olduğu illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması endeksinde - 1.4700 ile 81 il arasında 53. Sırada yer almaktadır. Ayrıca TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu)'nun 2010 nüfus verilerine göre İlin toplam (şehir ve köyleriyle beraber) nüfusu 187.758' dir. Yıllık toplam nüfus artış hızı - 691'dir.

Bartın nüfusunun %34'ü il ve ilçe merkezlerinde, %66'sı köylerde oturmaktadır. Göçün kısmen durduğu 2010 sonu itibarıyla il nüfusunun %69'unun 15-65 yaş arasında olup, km²'ye de 90 kişi düşmektedir. Bartın göç veren bir il'dir. Nüfus artış hızı ve yoğunluğu, ülke ortalamasının oldukça altındadır. İstihdamın büyük bir kısmı tarım ağırlıklı olmakla beraber, kırsal nüfus başına düşen tarımsal ürünler üretimi, ülke ortalamasının altında bulunmaktadır. Bunun başlıca nedeni, tarımsal verimliliğin düşük olmasıdır. Başka bir

deyişle, tarım sektöründe önemli ölçüde gizli işsizlik sorunu yaşanmaktadır. Okur-yazar nüfus oranı özellikle kadın nüfusun okur-yazarlık oranıyla beraber, okullaşma oranları da düşük düzeydedir. Fert başına düşen GSYİH değeri de ülke ortalamasının altındadır. Gelirin düşük olması nedeniyle, tasarruf ve kredi imkânları yeterli düzeyde değildir (DPT, 2003).

BULGULAR

Bartın İlinin Kırsal Turizm Açısından SWOT Analizi

Güçlü Yönler

- Tarihsel/kültürel ve doğal değerlendirilebilir turizm kaynakları açısından zengin oluşu,
- Arkeolojik alanlar ve sit alanları bulunması, dünya tarihsel/kültür mirası kent olması,
- Bölgenin ana tur güzergahı dışında kalmasına karşın, Bartın ve yakın çevresinde; ulusal ve uluslararası ölçekte önem taşıyan turistik değerler ve rekreasyon alanlarının tali bir tur güzergahı oluşturması,
- Çeşitlilik sergileyen geleneksel zanaat ve el sanatları ile yemek kültürünün varlığı,
- Turizmi teşvik edecek yat limanının yapılabileceği doğal yapıya sahip olma,
- Dağ ve orman köylerinin sayıca fazla olması,

Zayıf Yönler

- Batı Karadeniz Bölgesi ana tur güzergahı dışında kalması,
- Yeterli alternatif kaynakların varlığına karşın turizmin çeşitlendirilememesi,
- Turizm bilincinin düşük olması,
- Çevre kirliliği ile Deniz ve Akarsu kirliliği gibi sorunların varlığı,
- Kırsal kalkınmaya yönelik konularda her aşama ve düzeyde katılımcı planların yapılmamış olması,

Fırsatlar

- Bartın'ın özellikle İstanbul ve Ankara gibi iki büyük şehre fiziki yakınlığı ve son yıllarda Batı Karadeniz çıkışlı turların il'e olan taleplerinin artması,

- Turizm talebinin Karadeniz kıyılarına yönelmesi,
- Kırsal turizm talebinin artma eğilimi,
- Doğal ve organik ürün yetiştirme,
- Çevrenin korunması ve geliştirilmesi konusunda artan ilgi,
- Yerel yönetimlerin güçlendirilmesine verilen önemin artması,

Tehditler

- Günümüzde; hızlı kentleşme ve kamuoyunda koruma bilincinin henüz yerleşmemiş olması,
- Deniz turizmine yatkın doğal kumsalların konutlar tarafından işgal edilmiş olması,
- Köy yerleşim planlarının yetersizliği, turizm ve yerleşimdeki plansız gelişmenin doğal kaynaklara zarar vermesi

Bartın, oldukça zengin kültürel, folklorik ve doğal değerlere sahiptir. Henüz gün yüzüne çıkarılamayan antik varlıklar ve turizmde yararlanılamayan değerler, Küre Dağları Milli Parkı, mağaralar, yaylalar, doğa gezi alanları, bakir plajlar ve ırmak gibi birçok alternatif kaynaklar turizm için önemli potansiyeldir. Ancak, bu kaynaklardan; ya kültürel değerlerden birçoğunun henüz gün yüzüne çıkarılamaması ya da kültürel ve doğal değerlerin buldukları ortamların turistik ziyarete uygun olmaması, folklorik değerlerin ise sunumundaki yetersizlik gibi nedenlerle turizmde beklenen düzeyde yararlanılamamaktadır(Bartın Valiliği, 2008).

DEĞERLENDİRME

Bartın'da Kırsal Turizmin Geliştirilmesi İçin Yapılması Gerekenler

Bartın'da kamu, özel sektör, sivil toplum örgütleri ve halkın ortak çabasıyla yerel bir ekonomik kalkınma oluşturulmalıdır. Her birim kendi becerisini ve tecrübesini ortaya koymak durumundadır. Ortaya çıkan görüş birliği doğrultusunda hedefler ve programlar belirlenmeli proje ve eylem planları oluşturularak, öncelikler ve maliyetler tespit edilmelidir. Bundan sonraki aşamada

stratejiler uygulanmalıdır. Stratejiler uygulanır hale geldikten sonra ise periyotlarla denetlenip gözden geçirilmeli ve kimi zaman yenilenmelidir. Girdiler ile çıktılar, etkiler ve sonuçlar ölçülebilir olmalıdır. Yürütülecek bu çalışmada bütün çalışmayı destekleyecek etkili bir yerel yöneticiye ihtiyaç olduğu da yadsınamaz bir gerçektir.

Böylesi bir planlamanın asıl aktörlerinden biri olan yerel girişimciler konu üzerinde bilinçlendirilmeli ve teşvik edilmelidir. Kırsal alanda yaşayan halk yürütülmesi olası bir turizm girişiminde, gerekli destekler oluşturulduğu takdirde, çalışmaya gönüllüdür. Bu konuda da halk özel olarak eğitilmelidir. Hizmet sektöründe nasıl hizmet edilmesi gerektiği konularında eğitilirken aynı zamanda ürettiği ürünleri de daha yaygın bir şekilde üretebilmenin yolları öğretilmeli ve bunun için halk eğitim merkezleri, atölye, tezgâh gibi uygun ortamlar oluşturulmalıdır. Kaliteli bir kırsal turizm planlamasında finansman olanaklarının sağlanması ve yasal mevzuat konuları da önem arz eder. Önemli düzeyde kırsal manzara ve mimari mirasa sahip alanların korunması, ormanların turistik amaçlı düzenlenmesi, açık hava müzelerini oluşturmak ve turizmi buralara kaydırmak yapılacak çalışmalardan birkaçıdır. Bütün bu çalışmalar yapılırken burada ortaya konulacak ürünlerin pazarlanması için de ayrıca stratejiler belirlemek gerekmektedir(Kurt, 2009).

Bartın bu anlamda sunduğu yayla turizmi, çiftlik turizmi, doğa yürüyüşleri, doğal ve kültürel varlıkları ile büyük bir avantaja sahiptir. Yapılacak bu çalışmalar tamamen bir çevre etki değerlendirmesi içinde yapılmalıdır. Bitki ve hayvan popülasyonu, su-hava ve çevre kirliliği, kentleşme, kültürel değişim gibi faktörlerin hepsi göz önünde bulundurulmalıdır. Potansiyeli tespit edilen alanlara öncelikli olarak dikkat çekilmelidir. Köylerde alt yapı problemleri halledilmeli, köylere giden yollar düzeltilmelidir. Kırsal turizm yapan başka alanlar tespit edilmeli ve model alınmalıdır. Bu doğrultuda da eğitim konuları tespit edilmeli ve örneğin rehberlik, gastronomi alanında çalışmalar yapılmalıdır. Halk bu konularda eğitilmelidir. Yılın on iki ayı

boyunca köylülerle birlikte katılımcıların yapabileceği mevsime uygun etkinlikler (yaz aylarında trekking, bahar aylarında meyve-sebze ekme, fidan dikme, aşılama, toplama faaliyetleri vs.) düzenlenmelidir.

Ziyaretçiler için kırsalda sorun oluşturabilecek mevcut problemlerden birisi de konaklama imkânlarının bulunmamasıdır. Çevre ve Orman Bakanlığının tespit edeceği yerlere kamp alanları oluşturmak gerekmektedir. Uluyayla'da küçük bir kamp alanı bulunmasına rağmen, ihtiyacı karşılamamaktadır. Sıkıntılardan biri de ulaşımıdır. Yaylalara çıkış kimi yerlerde oldukça zordur. Yaylalara giden yollar stabilize yoldur. Özellikle kış aylarında buralara gitmek oldukça güçtür. Hâlbuki ormanın kış manzarası, temiz havası ile birlikte ziyaretçilere farklı doğal güzellikler sunmaktadır.

Bartın'da turizme özellikle de kırsal turizme önem verilmelidir. Yerel halk, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve kamu kurumlarında kırsal turizm ile ilgili kişiler eğitilmelidir. Kırsal turizme katkı sağlayacak örnek projeler desteklenmelidir.

SONUÇ

Türkiye'de yöresel zenginliği bulunan kırsal destinasyonlar sayıca fazla olduğu halde kırsal turizm henüz yaygınlaşmış ve kurumsallaşmış bir turizm çeşidi değildir. Kentlere yakın olan kırsal alanlarda gününbirlik rekreasyon etkinlikleri dikkat çekerken, kırsal yerleşimlerde konaklamalı etkinliklere nadiren rastlanmaktadır. Bu turizm çeşidi kırsal kesimde yeni iş ve istihdam imkânlarının yaratılması kadar, doğal ve kültürel kaynak değerlerimizin ortaya çıkarılması ve kırsal mirasın korunmasına da hizmet etmektedir. Kırsal peyzaj değeri yüksek, yerel kültür özelliklerinin korunduğu özgün yöresel ürünlere sahip kırsal yerleşimlerin bir yandan tarımsal faaliyetler sürdürülürken aynı zamanda turizm amaçlı değerlendirilmesi, kırsal ekonomiyi çeşitlendirecek ve dinamizm kazandıracaktır.

Bartın'da kırsal turizm potansiyelinin varlığı reddedilemez bir gerçektir. Şu anda turizm Bartın'ın Amasra ilçe merkezi ve İnkumu sahil

beldesinde yoğunlaşmış durumdadır. Son zamanlarda alternatif turizm arayışları ile birlikte bölgenin yaylalarında özellikle Ulus İlçesindeki Uluyayla civarında bir kırsal turizm faaliyeti gözlenmektedir. Ama alanın potansiyeli düşünüldüğünde bu katılımın yetersiz olduğu da bir diğer gerçektir. Yaylacılık faaliyetlerinin yürütüldüğü alanlarda her ne kadar halk turizmi ek bir iş alanı gibi görse de temelde çevrenin kirletilebileceği, doğanın yok edilebileceği, suların kirleneceği, kültürel bozulmanın olabileceği gibi dillendirilmeyen kaygılar da yok değildir. Unutulmamalıdır ki bu alanlar bakir alanlardır. Bu alanlar da çok ciddi endemik bitki türleri mevcuttur.

Bölgede kırsal turizmin gelişmesi durumunda yöre halkı bundan ekonomik fayda sağlamak istemektedir. Bölgeye yapılacak tesisler veya turistlerin bölgeye gelmesi doğal olarak bölgeye bir iş imkânı sağlayacaktır. Bayanlar el sanatlarını satarak, ürettikleri malları pazarlayarak, erkekler ise pansiyon işletmeciliği, taşımacılık, restoran işletmeciliği ve rehberlik faaliyetleri ile yeni ekonomik girdiler elde etmek istemektedirler. Aslında yöre halkı bu konuda yeterli seviyede bilinçli değildir. Neler yapılabileceğini, çevreyle ilgili kaygılarının nasıl çözülebileceğini, kimlerle bağlantıda olmaları gerektiğini bilmemektedir. Bu yüzden yöre halkının turizm konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Kırsal turizm alanında etkin bir kamu-özel sektör işbirliğine gidilmelidir. Bununla beraber yerel girişimcilik ruhunun harekete geçirilmesi, halkın hazırlanması ve olası projelerde bilinçlendirilmesi, güveninin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Kırsal turizmin desteklenmesi sayesinde unutulmaya yüz tutan el sanatlarının canlanması ile birlikte il'de zaten bu yolla artan istihdam kırsala da yansıtılmış olacaktır. Uluyayla dâhil diğer yayla köylerinde, tarihi ve doğal güzelliklerin bulunduğu diğer köylerimizde çalışmalar başlatılmalı ve kamu-özel sektör işbirliği ile projeler yapılmalıdır.

Sonuç olarak baktığımızda yerel halkın öncelikli olarak turizm konusunda bilinçlendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir. Tereddütler tartışılmalı ve

alternatifler oluşturulmalıdır. Kırsal turizm potansiyeli tespit edilen alanlarda var olan yol, su, elektrik, kalınacak yerler gibi altyapı ve üstyapı sıkıntılarının turizme geçişin kolaylaştırılması için bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bölgedeki işletmeler günü kurtarma değil geleceklerini de düşünerek hareket etmelidir. Bütün bu organize çalışmalar bütüncül bir şekilde tasarlanıp uygulandığı takdirde Bartın ve kırsalında turizm faaliyetlerinin artacağı bir gerçektir.

KAYNAKLAR

Ahipaşaoğlu, S. ve Çeltek, E. (2006), Sürdürülebilir Kırsal Turizm, Gazi Kitabevi, Ankara, "sf: 12"

Aşçıoğlu, E. (2001), Bartın, Bartın Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Bartın, "sf: 90-110"

Bartın İl Özel İdare Müdürlüğü, (1998), Cumhuriyetin 75. Yılında Bartın, Bartın İl Özel İdare Müdürlüğü Yayını, Bartın, "sf: 13-43"

Bartın Valiliği (2008), *Bartın 2023*, Stratejik Amaçlar ve İl Geliştirme Planı, İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü, Bartın

Devlet Planlama Teşkilatı, <http://www.dpt.gov.tr> (01.02.2011)

Devlet Planlama Teşkilatı (2003), İlerin ve Bölgelerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Yayın No: 2671, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Ankara

Emir, S. F. (2002), Bartın ve Çevresinin Turizm Coğrafyası, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Esengün, K. vd. (2002), Dağlık ve Ormanlık Alanlarda Kırsal Turizm Faaliyeti ve Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma, I. Ulusal Ormanlık kooperatifleri Sempozyumu, 22-23 Mart, Kastamonu

Kurt, İ. B. (2009), Beypazarı İlçesinde Kırsal Turizm, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya

Sakaoğlu, N. (1999), Çeşmi Cihan Amasra, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını, İstanbul, "sf: 158-183"

Soykan, F. (2003), Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi, Ege Coğrafya Dergisi, No: 12, İzmir

Türkiye İstatistik Kurumu, <http://www.tuik.gov.tr> (01.02.2011)

Uçar, M. vd. (2010), Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma (Fethiye Örneği), Detay Yayıncılık, Ankara, "ss: önsöz"

Yılmaz, B. (2001), Bartın İli ve Yakın Çevresi Peyzaj Potansiyelinin Saptanması ve Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara